

NZV Inspiration Dinner: Gezamenlijk bouwen aan een duurzaam 2020

's –Hertogenbosch – Een leerzaam diner, waarin er veelvuldig gesproken is over acties die gerealiseerd moeten worden op het gebied van duurzaamheid in de veehouderijketens.

Door: Annelou de Man

Op donderdagavond 19 april werd het eerste NZV Inspiration Dinner *on tour* georganiseerd op de mooie locatie van de ZLTO in 's Hertogenbosch, een samenwerking van NZV met kennismakelaars van HAS Den Bosch. Overkoepelend thema van de avond was duurzaamheid, en dan vooral in de vleesketen. Hoe kunnen we er gezamenlijk voor zorgen dat we anno 2020 volledig duurzaam produceren?

Han Swinkels, lector Duurzame Veehouderijketens bij Hogeschool HAS Den Bosch was de voorzitter van de avond.

Nederlandse Zoötechnische Vereniging (NZV)

NZV heeft meer dan 550 leden. NZV is het platform voor vraagstukken over dier-mens-omgeving. Iedereen in de dierlijke productieketen kan lid worden. Studerende(n) (ook HAS) zijn vrijgesteld van contributie.

Als avondvoorzitter gaf hij aan hoe de avond zou gaan verlopen. Na elke inleiding zal er een stelling uitgelicht worden waarover tijdens het diner gediscussieerd kan worden.

Ton Cornelissen startte met een interessante inleiding over Het Verbond van Den Bosch: De supermarktketens in Nederland hebben in 2020 alleen nog duurzaam vlees in de schappen liggen. Ze creëren daarmee een marktzekerheid die de veehouderij de ruimte biedt zich om te vormen tot 'zorgvuldig intensief'. Ton Cornelissen is actief bij de provincie Brabant en was secretaris van de Commissie van Doorn. Aanleiding voor het starten van de commissie van Doorn was de consternatie na het burger initiatief *Megastallen nee*. Doelstelling van de breed samengestelde commissie was en is : discussie over duurzaamheid versnellen. Van ongeremd intensief naar zorgvuldig intensief. Vooral door : verbinden, luisteren, uitdagen en niet onderhandelen. De uitgangspunten, verwoord in het pact van Den Bosch zijn getekend door een flink aantal partijen, waaronder veel supermarkten. Duurzaam vlees kwam op de agenda van de provincie door burgerinitiatief, en kreeg daarmee publieke belangstelling. Binnen het verbond staat dierwelzijn, volksgezondheid en gesloten afvalkringen centraal. Het Verbond kent geen koepels die ondertekend hebben, maar alleen individuele partijen. De ambitie is een nationale beweging, met een gezamenlijke ketenaanpak waarbij 'free riders' geen kans hebben.

Hans de Haan, werkzaam als consultant Markt en Ketens bij de ZLTO vervolgde het verhaal van Ton Cornelissen met de praktische toepasbaarheid van het Verbond van Den Bosch. Zijn ideaalbeeld is het opheffen van het Verbond in 2020 omdat alle doelstellingen zijn behaald. Hans en Ton zijn de kwartiermakers het Verbond, ondanks dat ze verschillende achtergronden hebben. De gezamenlijke drive om duurzaamheid te verbinden met de markt maakt deze combinatie zo sterk. De stelling die door de inleiders werd meegegeven was: Wat is voor mij belangrijk? En wat zou ik kunnen doen? Tijdens het diner werd er flink gediscussieerd over wat belangrijk is, en wat er gedaan kan worden. Aan het eind van de eerste tafelronde kwam een aantal interessante uitspraken naar boven. Afspraak is afspraak, sociale controle is heel belangrijk en moet door iedereen gedaan worden. Daarnaast moeten agrariërs de productie en de gehele houderij uit kunnen leggen. Er is dus gebrek aan communicatie. Overkoepelend was de vraag: 'Wat is duurzaamheid volgens de consument'? Het is noodzaak dat er naar twee kanten gekeken wordt, zowel producent als consument Het is dan ook van belang dat boer en burger dichter bij elkaar komen. Het 'Wij' gevoel was duidelijk aanwezig, ook

al waren er veel verschillende gasten in de zaal. Onderwijs ontmoete bedrijfsleven, en visa versa. Ook waren er verschillende brancheorganisaties aanwezig.

Na de eerste tafelronde startte Piet Verhoeven de tweede inleiding met het onderwerp Innovatie en Onderwijs. Piet Verhoeven is zelf docent aan Hogeschool HAS Den Bosch en nauw betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe innovatieve projecten binnen het onderwijs. Verhoeven: 'Het moet anders, zo gaat het niet langer'. Hij doelde op het feit dat ondernemers de oogkleppen af moeten doen, en open moeten staan voor projecten en innovatieve ideeën. Permanent leren hoort hier bij, evenals integraal denken. Hierdoor kunnen we innovaties uitrollen zodat iedereen weer trots wordt op onze veehouderij. Piet lichtte een van de vele projecten van de HAS toe; de Kennismakers. Het model van de Kennismaker is een samenwerking van het bedrijfsleven, innovatieve projecten en onderwijs. In de deze driehoek wordt hard gewerkt om studenten bij het bedrijfsleven te betrekken en zo samen te werken aan een duurzame toekomst. VIC Sterksel is een mooi voorbeeld van een samenwerkingsverband waarin bedrijfsleven, innovatie en onderwijs samenkomen.. In de paardenhouderij wordt er gewerkt aan het Kengetallen project, om de sector steeds professioneler te maken. 'Trots zijn op de sector, en draag uit datgene wat je doet' is iets wat mist binnen de gehele veehouderij aldus Piet Verhoeven. Leg de burens uit wat jij doet aan duurzaamheid als ondernemer, en waarom dat zo belangrijk is. Han Swinkels merkte na de inleiding van Piet Verhoeven terecht op dat we allemaal verantwoordelijk zijn om een beetje te acteren als 'Kennismaker' in de sector. Nadat de nodige stof was opgewaaid gaf Piet Verhoeven de volgende stelling ter afsluiting mee; Bedenk een concrete kennisvraag voor de Kennismakers.

Met deze stof werden de deelnemers uitgenodigd voor het dessert . De deelnemers werden in een andere tafelopstelling gezet, waardoor er meteen werd gewerkt aan 'Kennismaking'.

Na de brainstorm kwamen er massaal vragen en projecten voor de Kennismakers naar voren waarmee de Kennismakers aan de slag kunnen. De visitekaartjes werden uitgewisseld, en de Kennismakers zullen zo snel mogelijk contact opnemen met de verschillende organisaties en partijen die graag willen samenwerken op het gebied van innovatie en duurzaamheid. Het was een zeer interessante avond met veel verschillende ideeën en meningen.

Maar één gezamenlijk doel is duidelijk:
we moeten samen werken aan een duurzaam 2020.

HAS Kennismakers

Hogeschool HAS Den Bosch heeft sinds een aantal jaar Kennismakers aangesteld binnen de melkvee, paardenhouderij en varkenshouderij. De Kennismaker zorgt voor een duurzame samenwerking tussen het bedrijfsleven, onderzoek en onderwijs. Het is een afstudeerproject, waardoor ieder halfjaar een student het stokje als 'Kennismaker' overneemt.